

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان: وزارت نیرو ۱۴۰۴ - برنامه راهبردی
تنظیم: مجری طرح تدوین سند چشم انداز - گروه برنامه ریزی راهبردی
تاریخ: مرداد ۱۳۹۰
تیراژ: ۲۰۰۰
استفاده و درج مطالب این کتاب با ذکر مأخذ بلامانع می باشد.

۵	مقدمه
۷	مأموریت، چشم‌انداز، ارزش‌ها و راهبردهای وزارت نیرو
۲۵	مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش آب و آبفا
۴۵	مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش برق و انرژی
۶۱	مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش آموزش، پژوهش و فناوری
۶۹	مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

مقدمه

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو ایمان و عزم ملی و کوشش برنامه‌ریزی شده و مدبرانه جمعی، طی سال‌های اخیر طرح تدوین «سند چشم‌انداز و برنامه راهبردی بلندمدت وزارت نیرو» در دستور کار این وزارتخانه قرار گرفته است. تحقق آرمان و اهداف سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران، انسجام بخشی به برنامه‌ها و فعالیت‌ها و مستندسازی نگاه به افق‌های دوردست صنعت آب و برق از اهداف تدوین این سند به شمار می‌روند. اسناد خروجی این طرح به عنوان سند بالادستی مجموعه اجزای وزارت نیرو در نظر گرفته شده و با توجه به ابلاغ توسط وزیر محترم نیرو مبنای کلیه سیاست‌گذاری‌ها، برنامه‌ریزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های صنعت آب و برق قرار می‌گیرد.

مجموعه حاضر برنامه راهبردی وزارت نیرو در افق ۱۴۰۴ را مشخص نموده و مشتمل بر اسناد مأموریت، چشم‌انداز، ارزش‌ها و راهبردهای وزارت نیرو و بخش‌های «آب و آبفا»، «برق و انرژی»، «آموزش، پژوهش و فناوری» و «پشتیبانی صنعت آب و برق» می‌باشد.

این مجموعه نتیجه مشارکت ارزشمند حدود ۲۸۰ نفر از مدیران، صاحب نظران، خبرگان و کارشناسان ارشد صنعت آب و برق در قالب انجام فعالیت های پشتیبانی و حضور فعال در جلسات کمیته های تخصصی، کمیته راهبری و هماهنگی و شورای عالی طرح می باشد. این اسناد با شناخت فرصت ها و تهدیدهای در پیش روی صنعت آب و برق به دست آمده و افق حرکتی آینده وزارت نیرو را تعیین نموده و نگاه بلندمدت را در تمامی سطوح این وزارتخانه نهادینه می نمایند.

امید آنکه با تلاش هماهنگ کلیه دست اندرکاران این مجموعه بزرگ اعم از دولتی و غیردولتی و با بسیج کلیه امکانات، اهداف متعالی این سند در صنعت آب و برق کشور تحقق یابد.

مأموریت، چشم انداز، ارزش ها
و راهبرد های وزارت نیرو

مأموریت وزارت نیرو

وزارت نیرو عهده‌دار مدیریت عرضه و تقاضای آب، برق، انرژی، خدمات آب و فاضلاب و همچنین ارتقاء سطح آموزش، پژوهش و فناوری و بسترسازی توسعه بازار کالا و خدمات صنعت آب و برق می‌باشد و نقش محوری خود را به نحو مؤثر در صیانت از منابع ملی، حفظ محیط‌زیست، ارتقاء بهداشت عمومی، رفاه اجتماعی و خود اتکایی برای توسعه پایدار کشور ایفاء می‌کند.

وزارت نیرو با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، نظارت، تدوین ضوابط و مقررات و لوایح مرتبط و ایجاد فضای مناسب برای حضور مؤثر بخش‌های غیر دولتی و سایر نقش‌آفرینان، بخش‌های آب، برق و خدمات فاضلاب را در راستای تحقق چشم‌انداز کشور راهبری و با تحقق خدمات در سطح استانداردها و شاخص‌های ملی و بین‌المللی، حقوق و رضایت ذی‌نفعان، به ویژه مردم را تامین می‌کند.

وزارت نیرو با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی، پژوهشی و روش‌های پیشرفته مدیریت و همچنین توسعه فناوری‌های نوین سازگار با محیط‌زیست، علاوه بر توسعه و ارتقاء بهره‌وری و کیفیت ارائه خدمات در سطح ملی، بازار صنعت آب و برق کشور را به سطح جهانی، به ویژه کشورهای منطقه گسترش می‌دهد.

وزارت نیرو رشد پایدار بخش آب و برق کشور را با ایجاد تعادل بین منابع و مصارف، ارتقاء بهره‌وری و مشارکت منابع انسانی به عنوان ارزشمندترین سرمایه محقق می‌سازد.

چشم‌انداز وزارت نیرو

وزارت نیرو در افق چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران، سازمانی است بالنده که با برخورداری از مدیریت دانش‌محور، منابع انسانی کارآمد، ساختاری فراگیر و اثربخش، ظرفیت‌های غنی نرم‌افزاری و سخت‌افزاری خود اتکاء، به گونه‌ای عمل می‌کند تا کشور در مدیریت عرضه و تقاضا و دسترسی عادلانه همگان به: «برق مطمئن و پایا»، «آب سالم و کافی متناسب با ظرفیت‌های ملی» و «خدمات بهداشتی فاضلاب» در جهان پیشرو شناخته و نیز به عنوان مرکز راهبری برق در منطقه تثبیت شود.

ارزش‌های وزارت نیرو

امام موسی کاظم علیه‌السلام می‌فرمایند:
«إِنَّ لِلَّهِ عِبَادًا فِي الْأَرْضِ يَسْعَوْنَ فِي حَوَائِجِ النَّاسِ، هُمْ الْأَمْنُونَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» (کافی - ج ۲، ص ۱۹۷).

«خداوند بر روی زمین بندگانی دارد که در تأمین نیاز مردم، کوشش و تلاش می‌کنند، آنها هستند کسانی که در روز رستاخیز ایمن و آسوده‌اند.»

با الهام گرفتن از تعالیم مقدّس پیامبران الهی که خدمت به مردم و تلاش در تأمین نیازهای آنان را از بزرگترین عبادات بر شمرده‌اند، ما در وزارت نیرو به این ارزش‌ها اعتقاد داریم:

- خدمت‌رسانی بی وقفه، روان، سهل، مؤثر و متواضعانه به مشترکین و مردم
- رعایت ارزش‌های دینی، اخلاقی و حرفه‌ای
- حفظ حقوق و کرامت انسانی

- پایبندی به نظم، انضباط و قانون
 - گردش شفاف اطلاعات، پاسخ‌گویی مسئولانه، تعامل سازنده با جامعه و ارتقای سطح اعتماد عمومی
 - رعایت الزامات زیست‌محیطی و حفظ حقوق نسل‌های حال و آینده
 - اعتلای سلامت‌کاری، رعایت عدالت و هم‌افزایی در تعامل با نقش‌آفرینان
 - مشارکت کارکنان، آموزش و رشد مستمر حرفه‌ای آنان
 - اهتمام به خودباوری، خلاقیت و نوآوری
 - احترام به مالکیت مادی و معنوی و افزایش مشارکت بخش خصوصی، تعاونی و نهادهای مردمی
- ما معتقدیم:
- آب موهبتی الهی و ماده‌ای است حیاتی و کمیاب، دارای ارزش ذاتی، اقتصادی، امنیتی، زیست‌محیطی و سیاسی که دسترسی عادلانه به آن از حقوق اولیه تمام نسل‌های حال و

آینده کشور محسوب می‌شود؛ لذا صیانت کمی و کیفی از منابع آب و افزایش بهره‌وری آن در کلیه مراحل تأمین و مصرف، وظیفه‌ای ملی و دینی است. ما با اطلاع از اهمیت، حساسیت و دشواری مأموریت‌های صنعت، انجام این خدمات را افتخاری برای خود تلقی می‌کنیم.

راهبردی‌های وزارت نیرو

- ۱- تقویت توان و ارتقاء سطح سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی با تأکید بر:
 - ۱-۱- گسترش تعاملات و ارتقاء مشارکت ذی‌نفعان در امر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی
 - ۱-۲- تدوین، تصویب و اجرای قوانین جامع آب و برق کشور و به‌روزرسانی آنها
 - ۱-۳- تدوین و استقرار برنامه‌های جامع آب و انرژی کشور
 - ۱-۴- ایفای نقش اساسی در تدوین برنامه‌های آمایش سرزمین
 - ۱-۵- اصلاح نظام برنامه‌ریزی عملیاتی و مدیریت طرح‌ها و پروژه‌ها
 - ۱-۶- اعمال مدیریت بهم پیوسته آب در سطح ملی و حوضه‌های آبریز
 - ۱-۷- استقرار و ارتقاء نهاد سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و راهبری مؤثر آموزش، پژوهش و فناوری صنعت آب و برق و ایفای نقش مؤثر در مراجع ذی‌صلاح

- ۲- استقرار و ارتقاء نظام پایش، ارزیابی و کنترل عملکرد براساس برنامه استراتژیک
- ۳- استقرار نظام قیمت‌گذاری، اصلاح شیوه نرخ‌گذاری و ساده‌سازی ساختار تعرفه‌ای خدمات با رویکرد تشکیل و استقرار نهادهای تنظیم مقررات و داوری به منظور ارتقاء بهره‌وری، استمرار خدمات و تحقق خوداتکایی مالی
- ۴- گسترش مشارکت و حضور بخش خصوصی و تعاونی در صنعت آب و برق با تأکید بر:
- ۴-۱- انتقال مدیریت و مالکیت تأسیسات و سامانه‌های آب، آب و فاضلاب و برق و انرژی به بخش‌های خصوصی و تعاونی
- ۴-۲- بهبود فضای کسب و کار و تشویق بخش خصوصی و پشتیبانی از آنها به منظور سرمایه‌گذاری در صنعت آب و برق
- ۴-۳- ساماندهی و توسعه بازارهای آب و برق
- ۴-۴- حمایت از بخش‌های خصوصی و تعاونی در جهت ارتقاء سطح کیفیت، کاهش

- قیمت تمام‌شده و زمان ارائه خدمات
- ۴-۵- استقرار نظام ارزیابی عملکرد بنگاه‌های خصوصی و تعاونی
- ۴-۶- جلوگیری از شکل‌گیری انحصار
- ۴-۷- تدوین و اعمال استانداردهای اجباری در صنعت آب و برق
- ۵- نهادینه‌کردن نظام مشتری‌مداری و حمایت از حقوق مشترکین با تأکید بر:
- ۵-۱- بهره‌گیری از فناوری‌های جدید و اصلاح فرآیندهای موجود
- ۵-۲- استقرار نظام‌های پاسخ‌گویی و پایش رضایت مشتریان
- ۵-۳- بهبود شاخص‌های کیفیت و کاهش قیمت تمام‌شده خدمات صنعت آب و برق
- ۶- ارتقاء مدیریت عرضه و تقاضا و اصلاح الگوی مصرف آب و برق با تأکید بر:
- ۶-۱- ارتقاء بهره‌وری و استقرار نظام سنجش بهره‌وری آب و برق
- ۶-۲- اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی

- ۳-۶- تدوین و اجرای استانداردهای مصرف آب و برق
- ۴-۶- پایداری و تعادل بخشی در عرضه و تقاضای آب با هدف کاهش بیلان منفی
- ۵-۶- برقراری تعادل منطقه‌ای بین عرضه و تقاضای برق
- ۶-۶- توسعه سامانه‌های هوشمند در مدیریت و بهره‌برداری شبکه‌های آب و برق
- ۷-۶- اصلاح نظام قیمت‌گذاری آب و برق
- ۸-۶- ارتقاء سطح فرهنگ و آگاهی‌های عمومی مصرف آب و برق
- ۷- ارتقاء سطح کارآمدی صنعت برق کشور با تأکید بر:
 - ۱-۷- توسعه ظرفیت‌های تولید، انتقال و توزیع برق متناسب با نیازهای مصرف مدیریت شده و نوسازی و بهینه‌سازی آنها
 - ۲-۷- افزایش بهره‌وری تولید برق و ارتقاء بازده نیروگاه‌ها
 - ۳-۷- کاهش تلفات در شبکه‌های برق در جهت نیل به سطح بهینه

- ۷-۴- ارتقاء توانمندی در تولید برق از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر
- ۷-۵- سازگاری زیست‌محیطی و ارتقاء ایمنی در فعالیت‌های صنعت برق
- ۷-۶- توسعه نظام مدیریت پروژه و مهندسی ارزش در طرح‌ها و پروژه‌های صنعت برق
- ۸-۱- ارتقاء سطح کارآمدی بخش آب، استقرار و نهادینه‌سازی نظام بهره‌برداری، تخصیص، حفاظت و نگهداری از منابع و تأسیسات آبی با تأکید بر:
 - ۸-۱- بازچرخانی و استفاده مجدد از آب و توسعه بهره‌برداری از منابع آب نامتعارف
 - ۸-۲- ارتقاء آگاهی‌های عمومی جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
 - ۸-۳- اولویت در توسعه و بهره‌برداری از منابع آبی مرزی و مشترک
 - ۸-۴- اصلاح و بهبود ساختار تخصیص منابع آب و ایجاد نظام حسابداری ملی آب
 - ۸-۵- توسعه و بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های برق آبی کشور

۹- ارتقاء سطح کارآمدی بخش آب و فاضلاب در تأمین آب شرب سالم و بهداشتی و تصفیه فاضلاب با تأکید بر:

۹-۱- تدوین و پیاده‌سازی نظام جامع بهره‌برداری و پایش کمی و کیفی آب شرب و بهداشتی و اعمال استانداردها و مقررات لازم برای جلوگیری از ورود آلاینده‌ها به محیط‌های پذیرنده طبیعی

۹-۲- بهره‌گیری از سیستم‌های هوشمند در مدیریت و بهره‌برداری از شبکه توزیع

۹-۳- برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های عملیاتی کاهش تلفات و آب بدون درآمد

۹-۴- اصلاح، بازسازی، نوسازی و علاج‌بخشی تأسیسات، تجهیزات و شبکه‌های فرسوده آب و فاضلاب

۹-۵- تنوع بخشی به سامانه‌های تولید و توزیع آب شرب و بهداشتی و بهره‌گیری از آب‌های غیرمتعارف

- ۹-۶- توسعه سامانه‌های جمع‌آوری، تصفیه فاضلاب، بازچرخانی و استفاده از پساب
- ۱۰-۱- ارتقاء سطح دانش، پژوهش و فناوری در صنعت آب و برق با تأکید بر:
- ۱۰-۱- استقرار مدیریت دانش و مدیریت دانش محور در بخش‌های وابسته
- ۱۰-۲- گسترش پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای و ارتقاء سطح تحقیق و توسعه
- ۱۰-۳- توسعه همکاری‌های مشترک با سازمان‌های مردم‌نهاد و مراکز علمی و پژوهشی داخلی و خارجی
- ۱۰-۴- تجاری‌سازی و مأموریت‌گرا کردن تحقیقات و نوآوری‌ها و حمایت از مالکیت معنوی
- ۱۰-۵- توسعه و تقویت مستمر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مراکز آموزشی و تحقیقاتی صنعت آب و برق
- ۱۰-۶- ایجاد نظام پایش تحولات علمی و فناوری مرتبط با صنعت در سطح بین‌الملل

- ۱۰-۷- شناسایی فناوری‌های نوین و انتقال و بومی‌سازی فناوری‌های دارای مزیت نسبی
- ۱۰-۸- ارتقاء نظام آموزش‌های عمومی، تخصصی و مدیریتی
- ۱۰-۹- توسعه شبکه خبرگان، نخبگان و متخصصین
- ۱۱- توسعه منابع انسانی صنعت آب و برق با تأکید بر:
 - ۱۱-۱- ظرفیت‌سازی، آموزش و توسعه توانمندی‌های منابع انسانی
 - ۱۱-۲- اصلاح و ارتقاء نظام جذب و نگهداشت منابع انسانی
 - ۱۱-۳- اصلاح و ارتقاء نظام ارزیابی عملکرد منابع انسانی
 - ۱۱-۴- ارتقاء جایگاه مادی و معنوی متخصصان صنعت آب و برق
 - ۱۱-۵- استقرار نظام پروانه صلاحیت حرفه‌ای
 - ۱۱-۶- ارتقاء و توسعه نظام تأمین و پرورش مدیر
- ۱۲- توسعه روابط بین‌الملل و حضور مؤثر در مجامع، نهادها و تصمیم‌گیری‌های منطقه‌ای

و جهانی و ارتقاء سطح همکاری و هم‌افزایی برای تأمین منافع ملی
 ۱۳- توسعه مبادلات آب و برق و صادرات تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی با تقویت
 مؤلفه‌های رقابت‌پذیری ملی و بین‌المللی و استفاده از مزیت‌های نسبی و خلق مزیت‌های
 رقابتی پایدار

۱۴- تنوع بخشی به منابع مالی و تقویت توان مالی بخش‌های آب و برق با تأکید بر:

۱-۱۴- جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی

۲-۱۴- حمایت از تأسیس بانک تخصصی غیردولتی نیرو

۱۵- توسعه و استقرار نظام جامع و فراگیر اطلاعات مدیریت و ارتقاء سطح امنیت و
 کارآمدی آن

۱۶- توسعه مدیریت خطرپذیری و بحران و پدافند غیرعامل در صنعت آب و برق با
 رویکرد استمرار آرایه خدمات و کاهش آسیب‌پذیری منابع و تأسیسات با تأکید بر:

۱-۱۶- تعمیم ضوابط و دستورالعمل‌های مدیریت بحران و پدافند غیرعامل در طراحی،

ساخت و بهره‌برداری از تأسیسات صنعت آب و برق

۱۶-۲- طراحی و پیاده‌سازی نظام‌های پدافند غیرعامل و مدیریت بحران

۱۶-۳- آگاه‌سازی و توسعه فرهنگ مقابله با بحران

مأموریت، چشم انداز و راهبرد های بخش آب و آبفا

مأموریت بخش آب

وزارت نیرو در بخش آب عهده‌دار مدیریت پایدار منابع آب کشور و حافظ حقوق مرتبط با آب کشور در سطح کشورهای همسایه و منطقه است.

وزارت نیرو در بخش آب با در نظر گرفتن ارزش ذاتی، اقتصادی، امنیتی، سیاسی و زیست‌محیطی این ماده حیاتی به عنوان یکی از محورهای اصلی توسعه پایدار و رکن اصلی آمایش سرزمین بر آن است تا با مدیریت پایدار کمی و کیفی منابع و مصارف آب، نسبت به عرضه آب مطمئن، کافی و قابل مصرف متناسب با ظرفیت‌های ملی اقدام نموده و از این راه نقش خود را در ارتقاء بهداشت، رفاه اجتماعی و توسعه پایدار ایفا نماید.

وزارت نیرو در این بخش با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، نظارت و تدوین ضوابط و مقررات و لوایح مرتبط، بسترهای لازم را برای انجام مطالعات، حفاظت، بهره‌برداری و تخصیص بهینه منابع، اجرای طرح‌های توسعه‌ای و تولید انرژی برقابی، ارائه

خدمات مشاوره‌ای، فنی و اجرایی در سطح ملی و فراملی - با تأکید بر کشورهای منطقه - فراهم می‌نماید.

بخش آب با تکیه بر هم‌اندیشی کارکنان توانمند و متعهد خود و مشارکت آنان در تصمیم‌سازی‌ها، تشکیلات فراگیر، تجربیات فنی و مدیریتی و سرمایه‌گذاری‌های اثربخش، نسبت به تولید و توسعه دانش فنی و علوم مهندسی اقدام نموده و با بهره‌گیری از آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی و فناوری‌های نوین ضمن بهبود شاخص‌های کمی و کیفی مدیریت منابع آب، منافع کلیه ذی‌نفعان خود را به ویژه در بخش‌های شرب و بهداشت، صنعت، کشاورزی، محیط‌زیست و سایر ذی‌مدخلان برآورده می‌سازد.

چشم‌انداز بخش آب

وزارت نیرو در بخش آب با مشارکت مستقیم بخش‌های اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، زیربنایی و خدماتی در محدوده هر یک از حوضه‌های آبریز کشور برای دستیابی به مدیریت یکپارچه آب و سازگار با شرایط اقلیمی و زیست‌محیطی به منظور ایجاد تعادل و پایداری بین منابع و مصارف آب و حفاظت کمی و کیفی و ارتقاء بهره‌وری از منابع آب به‌گونه‌ای عمل خواهد کرد که کشور در رعایت حقوق کلیه ذی‌نفعان و دسترسی عادلانه همگان به آب سالم و کافی متناسب با ظرفیت‌های ملی سرآمد کشورهای منطقه باشد.

راهبردهای بخش آب

- ۱- اعمال مدیریت بهم‌پیوسته آب در سطح ملی و حوضه آبریز با رعایت اصول توسعه پایدار و هماهنگی متقابل بین بخش‌های مختلف اجتماعی، اقتصادی، زیربنایی و خدماتی
- ۲- پایداری و تعادل‌بخشی در عرضه و تقاضای آب با هدف کاهش بیلان منفی سفره‌های آب زیرزمینی و افزایش شاخص کیفی آب
- ۳- اعمال مدیریت تقاضا و عملیاتی‌سازی الگوی بهینه مصرف در بخش‌های مختلف مصارف و اعمال سیاست‌های تشویقی و حمایتی
- ۴- ارتقاء و استقرار ساختار سازمانی بخش آب با رویکرد مدیریت به‌هم‌پیوسته در حوضه‌های آبریز
- ۵- ارتقاء بهره‌وری آب در بخش کشاورزی از طریق روش‌هایی نظیر کم‌آبیاری، اصلاح الگو و ترکیب کشت، کاهش تبخیر آب، کشت گلخانه‌ای و به ویژه الزامی نمودن استفاده

- از روش‌های نوین آبیاری
- ۶- اصلاح و بهبود ساختار تخصیص منابع آب کشور و ایجاد حسابداری ملی آب با هدف مدیریت تقاضا و ارتقاء شاخص کارایی آب
 - ۷- استقرار نظام برنامه‌ریزی، توسعه و بهره‌برداری از حوضه‌های آبریز کشور سازگار با اقلیم و شرایط حاصل از تغییر اقلیم
 - ۸- اولویت در توسعه و بهره‌برداری بهینه از منابع آبی حوضه‌های آبریز مرزی و مشترک و استقرار ساختارهای حقوقی متناسب با آن
 - ۹- منظور نمودن ظرفیت‌های آبی و ارزش کامل اقتصادی، ذاتی، سیاسی، امنیتی، اجتماعی و زیست‌محیطی آب در طرح‌های کالبدی و آمایش سرزمین
 - ۱۰- ارتقاء مشارکت ذی‌نفعان در فرآیند برنامه‌ریزی، اجرا، بهره‌برداری و حفاظت از منابع و تأسیسات آبی با تأکید بر ایجاد و توسعه نهادها و تشکل‌های مردمی
 - ۱۱- استقرار نظام قیمت‌گذاری آب براساس هزینه تمام شده با رویکرد ارتقاء بهره‌وری و

کاهش هزینه‌های سرمایه‌گذاری و بهره‌برداری

۱۲- استقرار نظام اولویت‌بندی طرح‌های آبی براساس الزامات مدیریت به‌هم پیوسته منابع آب و تأکید بر اتمام همزمان و تکمیل چرخه طرح‌های چندمنظوره

۱۳- توسعه سامانه فراگیر پایش و ارزیابی منابع و مصارف و کنترل فرآیند بهره‌برداری و حفاظت از منابع آب از جنبه‌های کمی و کیفی

۱۴- پایش و مدیریت اثرات تغییرات اقلیمی بر منابع آب کشور

۱۵- ظرفیت‌سازی، آموزش، توسعه و توانمندسازی مدیریت و منابع انسانی در بخش آب

۱۶- تنوع‌بخشی به منابع مالی و تقویت توان مالی با تأکید بر جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی و مشارکت بهره‌برداران در مطالعه، اجرا و بهره‌برداری طرح‌های آبی

۱۷- بازچرخانی و استفاده مجدد از آب با تأکید بر جایگزینی پساب برای مصارف کشاورزی و فضای سبز و تخصیص منابع با کیفیت برای شرب و بهره‌برداری از منابع آب نامتعارف به

ویژه منابع آب شور دریا و دریاچه‌ها

- ۱۸- استقرار مدیریت دانش محور و به‌کارگیری علوم و فن‌آوری و تحقیقات روز در صنعت آب
- ۱۹- انتقال مدیریت و مالکیت تأسیسات آبی و برقابی به بخش‌های خصوصی و تعاونی در چارچوب قانون سیاست‌های اصل ۴۴
- ۲۰- ارتقاء، استقرار و بازنگری نظام سنجش بهره‌وری آب در تعامل با بخش‌های مرتبط و ذی‌نفع
- ۲۱- ارتقاء، استقرار و نهادینه کردن نظام بهره‌برداری، حفاظت و نگهداری از منابع و تأسیسات آب کشور
- ۲۲- توسعه و تدوین برنامه‌های بهره‌برداری تلفیقی از منابع آب سطحی، زیرزمینی و نامتعارف
- ۲۳- ارتقاء و استقرار نظام پایش و ارزیابی عملکرد بر اساس برنامه استراتژیک بخش آب
- ۲۴- استقرار و ارتقاء مدیریت دانش در فرآیند مدیریت سازه‌ای و غیرسازه‌ای منابع آب
- ۲۵- ارتقاء نظام آموزش عمومی و تخصصی آب در کشور و گسترش پژوهش‌های کاربردی

- ۲۶- توسعه مدیریت خطرپذیری (ریسک) و بحران جهت جلوگیری از نقصان در کمیت و کیفیت منابع آب با تأکید بر مدیریت خشکسالی، سیل و تغییرات اقلیمی
- ۲۷- تدوین، تصویب و اجرای قانون جامع آب کشور
- ۲۸- ارتقاء آگاهی عمومی جهت حفاظت و بهره‌برداری بهینه از منابع آب
- ۲۹- به‌کارگیری روش‌های نوین استحصال آب
- ۳۰- هماهنگی در امر مدیریت مؤثر حفاظت خاک، گیاه و تغذیه منابع آب با انجام اقدامات برنامه‌ریزی شده آبخیزداری با همکاری با سازمان‌های ذی‌ربط
- ۳۱- توسعه و بهره‌برداری بهینه از ظرفیت‌های آبی کشور در راستای استفاده از انرژی برقابی هماهنگ با تأمین نیاز سایر بخش‌های مصرف
- ۳۲- ایجاد و توسعه نظام‌های فنی، حقوقی و مبادله آب در چارچوب کنوانسیون‌های ذی‌ربط بین‌المللی با لحاظ نمودن ظرفیت‌های منابع آبی و آب مجازی در راستای توسعه امنیت آبی کشور
- ۳۳- ارتقاء نظام مشتری‌مداری و حمایت مناسب از حقوق مشترکین با بهره‌گیری از

فناوری‌های جدید و اصلاح فرآیندهای موجود

۳۴- توسعه صادرات کالاها و خدمات فنی و مهندسی بخش آب به کشورهای منطقه و جهان

۳۵- تلاش ویژه در جهت دستیابی به دانش و مدیریت تحولات آب و هوایی نظیر یونیزاسیون جو، روش نوین باروری ابرها و ... از طریق اجرای طرح‌های تحقیقاتی و پژوهشی خاص

۳۶- ساماندهی و توسعه بازارهای محلی آب

۳۷- تأمین بخشی از آب شیرین مورد نیاز از طریق بازیافت حرارت در نیروگاه‌های حرارتی

۳۸- حفظ، احیاء و بهره‌برداری پایدار از سازه‌های تاریخی آبی

مأموریت بخش آب و فاضلاب

وزارت نیرو در بخش آب و فاضلاب با ایفای نقش مهمی در توسعه پایدار کشور، عهده‌دار تأمین پایدار نیازهای پایه آب شرب و بهداشتی و همچنین جمع‌آوری، انتقال و تصفیه فاضلاب، استفاده مجدد و یا دفع بهداشتی پساب است. این بخش خدمات و محصولات خود را به آحاد جامعه عرضه می‌کند.

وزارت نیرو در بخش آب و فاضلاب، با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، هدایت و نظارت، تدوین ضوابط، دستورالعمل‌ها، تهیه و پیشنهاد لوایح مورد نیاز، برنامه‌ریزی توسعه فناوری و ارائه خدمات فنی و مهندسی، اقتصادی نمودن خدمات ارائه شده، گسترش مشارکت مردمی و ایجاد بستر مناسب برای حضور بخش تعاونی، خصوصی و عمومی در صدد است تا خدمات آب و فاضلاب را با استفاده از روش‌های مختلف فنی و اقتصادی و مطابق با استانداردهای ملی و بین‌المللی در اختیار جامعه قرار داده، باز مصرف پساب را در صنعت،

کشاورزی و فضای سبز فراهم آورده و با اعمال مدیریت تقاضا در جهت بهبود الگوی مصرف آب فرهنگ‌سازی کند.

این بخش با تکیه بر ویژگی‌های ممتازی نظیر مدیریت کارآمد، توان فنی و تخصصی، تحقیقات علمی کاربردی، منابع انسانی مجرب، تشکیلات فراگیر در سطح کشور، بر آن است تا با توسعه بخش تعاونی، خصوصی و عمومی، کیفیت عرضه خدمات مربوط را ارتقاء دهد.

این بخش علاوه بر عرضه مناسب خدمات و محصولات آب و فاضلاب در داخل کشور، نسبت به صدور آنها و همچنین دانش مدیریتی و خدمات فنی و مهندسی، به کشورهای متقاضی اقدام می‌نماید.

این بخش با تداوم و توسعه فعالیت‌های خود و سایر نقش‌آفرینان و تأمین انتظارات دولت، با حفظ ارزش اقتصادی آب، به‌کارگیری منابع انسانی کارآمد به‌عنوان سرمایه‌های بنیادین و استفاده از فناوری‌های پیشرفته و مناسب، حقوق ذی‌نفعان را رعایت و به حفظ محیط‌زیست کمک می‌کند.

چشم‌انداز بخش آب و فاضلاب

وزارت نیرو در بخش آب و فاضلاب بر آن است تا با بهره‌گیری از منابع انسانی کارآمد، توسعه تحقیقات کاربردی، فناوری پیشرفته، دارا بودن ساختار اداری و مدیریتی اثربخش، مشارکت مؤثر بخش تعاونی، خصوصی و عمومی و گسترش آگاهی عمومی، به‌عنوان کارآمدترین نهاد ذی‌ربط به‌گونه‌ای عمل نماید تا آحاد جامعه در حد استانداردهای ملی و بین‌المللی به آب شرب کافی و سالم و امکانات جمع‌آوری، انتقال و تصفیه بهداشتی فاضلاب دسترسی داشته و کشور در حوزه‌های حفاظت منابع آب، کمک به حفظ محیط‌زیست، تأمین بهداشت عمومی مردم و صدور خدمات فنی و مهندسی در منطقه به‌عنوان کشوری پیشرو شناخته شود.

راهبردی‌های بخش آب و فاضلاب

- ۱- تدوین و استقرار برنامه جامع و دست‌یابی به شاخص‌های کمی و کیفی ملی و بین‌المللی آب و فاضلاب در جهت ارتقاء سلامت ملی و بهداشت عمومی و برنامه‌ریزی جهت بهره‌مندی و برخورداری کلیهٔ آحاد جامعه از خدمات آب شرب و دفع بهداشتی فاضلاب با رعایت برنامه جامع آب کشور
- ۲- برنامه‌ریزی ارتقاء و افزایش سهم تخصیص آب شرب و تهیهٔ برنامه جامع تعیین حرایم حفاظت کمی و کیفی و زیست‌محیطی و بهداشتی محدوده‌های منابع آبی شرب برای نیازهای یک دورهٔ حداقل ۲۵ سالهٔ آتی کشور
- ۳- توسعه سامانه‌های جمع‌آوری و تصفیه فاضلاب، بازچرخانی و استفاده از پساب با کیفیتی متناسب با نوع مصرف، محیط پذیرنده و مکانیزم بازار در راستای حفاظت کمی و کیفی منابع آب و محیط‌زیست

- ۴- تدوین و پیاده‌سازی نظام جامع بهره‌برداری و پایش کمی و کیفی منابع آب در بخش آب شرب (به ویژه نیترات) و بهداشتی و اعمال استانداردها و مقررات لازم برای جلوگیری از ورود آلاینده‌ها و تخلیه فاضلاب خام به محیط‌های پذیرنده طبیعی
- ۵- برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های عملیاتی کاهش تلفات و آب بدون درآمد
- ۶- توسعه مدیریت خطرپذیری (ریسک) و بحران و پدافند غیرعامل در طراحی، ساخت و بهره‌برداری از تأسیسات با رویکرد استمرار ارائه خدمات و کاهش آسیب‌پذیری سازه‌ها و تأسیسات آب و فاضلاب و پیشگیری از نقصان در کمیت و کیفیت آب شرب و پساب
- ۷- استقرار نظام قیمت‌گذاری بر اساس هزینه تمام شده، اصلاح شیوه نرخ‌گذاری و ساده‌سازی ساختار تعرفه‌ای خدمات آب و فاضلاب با رویکرد تشکیل و استقرار نهادهای تنظیم مقررات و داوری به منظور ارتقاء بهره‌وری، استمرار خدمات و تحقق خوداتکایی مالی واحدهای آب و فاضلاب
- ۸- ارتقاء مدیریت عرضه، تقاضا و فرهنگ عمومی مصرف و طراحی و پیاده‌سازی الگوی

بهینه مصرف آب شرب و بهداشتی در کشور

- ۹- ایفای نقش اساسی در استقرار مراکز جمعیتی و صنعتی در برنامه‌های آمایش سرزمین متناسب با ظرفیت‌ها و محدودیت‌های منابع آبی کشور
- ۱۰- برنامه‌ریزی و اجرای طرح‌های عملیاتی به منظور اصلاح، بازسازی، علاج‌بخشی و نوسازی تأسیسات، تجهیزات و شبکه‌های فرسوده آب و فاضلاب در طول دوره چشم‌انداز
- ۱۱- ارتقاء نظام مدیریت طرح‌ها و پروژه‌ها با تأکید بر اولویت‌بندی، تعمیم شیوه‌های اقتصاد مهندسی، اتمام طرح‌های نیمه‌تمام و بهره‌برداری مرحله‌ای از طرح‌ها در طول دوران ساخت و اجرا
- ۱۲- بازنگری و متناسب‌سازی ساختار حاکمیتی و تصدی‌گری بخش آب و فاضلاب به منظور تقویت سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نظارت، مدیریت اجرایی، ساماندهی مدیریت و انتقال مالکیت دارائی‌ها در راستای اهداف سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی با رویکرد ظرفیت‌سازی و ایجاد و حمایت تشکل‌ها و بنگاه‌های تخصصی خدماتی بخش

۱۳- ارتقاء رضایت مشترکین و احقاق حقوق خدمت‌گیرندگان از طریق استقرار نظام‌های پاسخ‌گویی به مشترکین، ارتقاء بهره‌وری، بهبود شاخص‌های کیفیت خدمات، توانمندسازی کارکنان و کاهش قیمت تمام‌شده خدمات بخش آب و فاضلاب

۱۴- تنوع‌بخشی به سامانه‌های تولید و توزیع آب شرب و بهداشتی و بهره‌گیری از آب‌های غیرمتعارف (مانند جمع‌آوری آب باران، استفاده از رطوبت هوا، ایستگاه‌های توزیع آب، آب شیرین‌کن‌ها، بسته‌بندی آب، سیستم‌های دو شبکه‌ای، تفکیک آب مصارف مختلف و ...)

۱۵- تأمین، تجهیز و تنوع‌بخشی به منابع مالی با تأکید بر منابع غیردولتی و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی، متناسب با برنامه‌های توسعه بخش آب و فاضلاب

۱۶- بهره‌گیری از سیستم‌های هوشمند در مدیریت و بهره‌برداری از شبکه توزیع

۱۷- ارتقاء و توسعه نظام جذب، توانمندسازی و نگهداشت منابع انسانی متناسب با نیازهای تخصصی و مدیریتی بخش آب و فاضلاب

۱۸- استقرار و ارتقاء نظام پایش، ارزیابی و کنترل عملکرد بر اساس برنامه استراتژیک بخش

- ۱۹- استقرار و توسعه فناوری‌ها و روش‌های نوین در بخش، به ویژه در فرآیند تصفیه آب و فاضلاب در راستای ارتقاء شاخص‌های بهداشتی و اقتصادی
- ۲۰- ارتقاء نظام آموزش عمومی، تخصصی و مدیریتی آب و فاضلاب و سطح فناوری و گسترش پژوهش‌های کاربردی و توسعه‌ای
- ۲۱- استقرار نظام کنترل کیفی، بازرسی فنی و تضمین کیفیت کالا، تجهیزات و خدمات مورد استفاده در بخش آب و فاضلاب
- ۲۲- ارتقاء و استقرار نظام جامع و فراگیر (اطلاعاتی و ارزیابی) متحدالشکل عملکرد فنی، مالی، اقتصادی و اجتماعی در سطح واحدها و بنگاه‌های خدماتی آب و فاضلاب کشور (نظام یکپارچه کنترل و مدیریت صنعت آب و فاضلاب کشور) به منظور تقویت نظام پایش، ارزیابی و تصمیم‌گیری
- ۲۳- توسعه و ارتقاء سطح کمی و کیفی مهارت‌های مدیریتی، مشاوره‌ای، اجرایی و ساخت

داخلی و خودکفایی صنعتی متناسب با نیازهای ملی با تأکید بر اعمال برنامه‌های هدایتی و حمایتی صنایع پشتیبان

۲۴- استقرار و نهادینه‌سازی مدیریت دانش در راستای مستندسازی و انتقال دانش و تجارب و توسعه یادگیری در بخش

۲۵- بسترسازی و تدوین برنامه‌های عملیاتی برای اجرا و ارتقاء مقررات ملی ساختمان مرتبط با بهینه‌سازی تأسیسات و تجهیزات داخلی آب و فاضلاب واحدهای مسکونی و غیرمسکونی و نیز عملیاتی‌شدن تفکیک انشعاب آب در مجتمع‌های مسکونی

۲۶- توسعه صادرات خدمات فنی، مهندسی، تجهیزات آب و فاضلاب و آب بسته‌بندی و حضور در بازارهای بین‌المللی با رویکرد تقویت و حمایت بخش خصوصی

مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش برق و انرژی

مأموریت بخش برق و انرژی

وزارت نیرو در بخش‌های برق و انرژی عهده‌دار سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کلان انرژی و ایجاد تعادل بین عرضه و تقاضای برق و حفظ کیفیت آن در راستای توسعه پایدار و امنیت عرضه انرژی کشور می‌باشد.

وزارت نیرو در این بخش با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، نظارت، تدوین ضوابط و مقررات و لوایح مرتبط، بسترهای لازم را برای ایجاد هماهنگی بین نقش‌آفرینان، فعالیت بخش‌های خصوصی، تعاونی و عمومی را در تمامی عرصه‌ها فراهم نموده و با حمایت از بهینه‌سازی مصرف، رونق‌بخشی به فضای کسب و کار در عرصه ملی و فراملی بخش برق و انرژی، حقوق کلیه ذی‌نفعان خود شامل آحاد جامعه، بخش‌های صنعت، کشاورزی، خدمات، دولت و نهادهای قانونگذار را رعایت می‌کند.

وزارت نیرو در این بخش با ارتقاء بهره‌وری و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، سازگار با

محیط‌زیست و متناسب با زیرساخت‌های حال و آینده و توسعه مشارکت و بهره‌وری منابع انسانی متخصص و خلاق به‌عنوان ارزشمندترین دارایی، نقشی مؤثر در رفاه اجتماعی و تبادل برق با کشورهای منطقه ایفا نموده و در راستای کاهش شدت انرژی، افزایش خوداتکایی و توسعه کاربرد انرژی‌های تجدیدپذیر اقدام می‌کند.

چشم‌انداز بخش برق و انرژی

وزارت نیرو در بخش برق با استفاده از منابع متنوع و در دسترس انرژی، مدیریت تقاضا، تکیه بر ساختاری منسجم و متخصصین توانمند و خلاق به گونه‌ای عمل می‌کند تا کشور در عرضه برق مطمئن و پایا و با کیفیت مناسب (در حد استانداردهای جهانی) سرآمد کشورهای منطقه گردد و با ایجاد بسترهای لازم، دسترسی آزاد به شبکه و رقابت منصفانه در بازار برق را میسر نموده و جمهوری اسلامی ایران به عنوان مرکز راهبری شبکه برق در منطقه تثبیت گردد.

راهبردی‌های بخش برق و انرژی

- ۱- بهبود فضای کسب و کار، توسعه خصوصی‌سازی و گسترش مشارکت و ارتقاء توانمندی بخش‌های خصوصی و تعاونی در حوزه برق و انرژی:
 - ۱-۱- ایجاد انگیزه و اطمینان برای سرمایه‌گذاری بخش‌های خصوصی و تعاونی
 - ۲-۱- حداقل نمودن فعالیت‌های تصدی بخش دولتی
 - ۳-۱- ارتقاء بهره‌وری در فرآیند خصوصی‌سازی
 - ۴-۱- تسهیل در سرمایه‌گذاری بخش‌های خصوصی و تعاونی و ایجاد بانک نیرو
 - ۵-۱- حمایت از توسعه صادرات کالا و خدمات فنی-مهندسی برق
- ۱-۶- استقرار سازوکار اقتصادی- تجاری برای استفاده از قابلیت‌ها و فرصت‌های ICT و نظایر آن در صنعت برق

- ۲- بهبود فرآیند سیاست‌گذاری در بخش برق و انرژی:
 - ۱-۲- تهیه و تدوین برنامه جامع انرژی کشور
 - ۲-۲- اعمال حاکمیت و نظارت بر فعالیت‌های بخش
 - ۳-۲- گسترش تعاملات در امر سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی
- ۳- ارتقاء و توسعه نظام مدیریت تقاضا و اصلاح الگوی مصرف انرژی در بخش‌های مختلف با رویکرد کاهش شدت انرژی در کشور:
 - ۱-۳- جلب مشارکت مردم به منظور استفاده بهینه از برق
 - ۲-۳- توسعه شرکت‌های خدمات انرژی غیردولتی در جهت بهینه‌سازی مصرف
 - ۳-۳- تغییر در نظام پرداخت یارانه‌های برق، با توجه به قانون هدفمندکردن یارانه‌ها
 - ۴-۳- حمایت از توسعه حمل و نقل برقی
 - ۵-۳- توسعه و ارتقاء سطح استانداردهای مصرف برق و تولید تجهیزات برقی

۳-۶- حمایت از مراکز پژوهشی و صنایع مرتبط به منظور توسعه فناوری‌های جدید در راستای کاهش مصرف انرژی

۳-۷- اصلاح ساختار موجود جهت اعمال مدیریت تقاضا و کاهش شدت انرژی

۳-۸- توسعه سامانه هوشمند شبکه برق

۳-۹- استقرار نظام قیمت‌گذاری برق بر مبنای عرضه و تقاضا و توسعه بازار برق

۳-۱۰- ساده‌سازی تعرفه‌های برق

۴- اصلاح نظام مالی، تنوع‌بخشی، توسعه و جذب منابع مالی مورد نیاز برای توسعه صنعت برق:

۴-۱- به روزرسانی ضوابط و مقررات به منظور تسهیل در تحصیل منابع درآمدی جدید برای صنعت برق به ویژه استفاده چندمنظوره از تأسیسات صنعت

۴-۲- تنوع‌بخشی، مدیریت بهینه منابع مالی و تقویت توان مالی بخش با تأکید بر منابع

غیردولتی و جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی بخش برق و انرژی متناسب با برنامه‌های توسعه

۵- ارتقاء سطح تحقیق و توسعه و فناوری بخش برق و انرژی:

۵-۱- هدایت و حمایت از مراکز تحقیقاتی داخلی و شرکت‌های تحقیقاتی و یا مشاوره‌ای غیردولتی

۵-۲- شناسایی و بررسی فرصت‌ها و مزیت‌های بخش

۵-۳- شناسایی، انتقال و بومی‌سازی فناوری‌های نوین و سازگار با محیط‌زیست

۵-۴- افزایش سطح تعامل بخش برق و انرژی با مراکز علمی و تحقیقاتی داخلی و خارجی توانمند و نهادینه‌سازی آن

۵-۵- بازننگری در نظام تعریف و ارجاع پروژه‌های تحقیقات کاربردی بخش

۵-۶- مطالعه و بررسی کاربرد روش‌های نوین انتقال و ذخیره‌سازی برق از جمله:

ابرسانا، سیستم‌های انتقال برق با ولتاژ خیلی بالا (EHV)، سیستم‌های انتقال برق فشار قوی با جریان مستقیم (HVDC)، سیستم‌های انتقال برق متناوب انعطاف‌پذیر (FACTS)، باطری‌ها، هوای فشرده، هیدروژن و ...

۶- توسعه ظرفیت‌های تولید، انتقال و توزیع برق متناسب با نیازهای مصرف مدیریت شده و نوسازی و بهینه‌سازی آنها

۷- افزایش بهره‌وری تولید برق و ارتقاء بازده نیروگاه‌ها:

۷-۱- توسعه کاربرد نیروگاه‌های با بازده بالاتر و اعمال هزینه‌های واقعی سوخت و هزینه‌های زیست‌محیطی در مناسبات مالی تولید و عرضه برق

۷-۲- به‌کارگیری فناوری مولدهای پراکنده، با تأکید بر تولید همزمان برق و حرارت و برودت

۷-۳- استقرار سازوکار اقتصادی- تجاری در بهینه‌سازی نیروگاه‌ها

- ۷-۴- استفاده از فناوری نوین و تجهیزات با راندمان بالا
- ۷-۵- مدیریت بهینه بهره‌برداری از نیروگاه‌های برقی و افزایش هماهنگی آنها با تولید نیروگاه‌های حرارتی
- ۷-۶- تنوع‌بخشی در سوخت نیروگاه‌ها و توسعه ظرفیت‌های قانونی برای اولویت‌بخشی به تأمین سوخت نیروگاه‌ها
- ۷-۷- استفاده از انرژی حرارتی نیروگاه‌های مجاور یا داخل شهرها جهت مصارف منازل و واحدهای صنعتی
- ۸- توسعه مدیریت و منابع انسانی در بخش برق و انرژی:
- ۸-۱- استقرار نظام پروانه صلاحیت حرفه‌ای
- ۸-۲- ارتقاء و توسعه نظام تأمین مدیر و جانشین‌پروری در کلیه سطوح صنعت برق
- ۸-۳- ارتقاء و توسعه نظام یادگیری فردی و سازمانی، با رویکرد مستندسازی و انتقال

دانش و تجارب صنعت برق و استقرار و توسعه نظام مدیریت دانش
۸-۴- ارتقاء و توسعه نظام جذب، توانمندسازی و نگاهداشت منابع انسانی متناسب با
اهداف صنعت برق

- ۹- ارتقاء توانمندی در تولید برق از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر:
- ۹-۱- تمرکز بر تحقیق و پژوهش و بومی‌سازی فناوری در فعالیتهای مربوط به تولید
برق از انرژی خورشیدی و بادی در کشور
- ۹-۲- تخصیص درصد معین و فزاینده‌ای از اعتبارات تحقیقاتی به بومی‌سازی فناوری‌های
مرتبط با انرژی‌های نو و تجدیدپذیر
- ۹-۳- تعریف و اجرای پروژه‌های نمونه در زمینه انرژی‌های نو و تجدیدپذیر و
تجاری‌سازی آنها
- ۹-۴- بسترسازی، حمایت و جلب مشارکت بخش غیردولتی برای توسعه انرژی‌های نو

و تجدیدپذیر

۹-۵- جلب مشارکت مردم برای حمایت از تولید برق از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر

۹-۶- تنظیم قوانین مناسب در بازار برق به منظور توسعه استفاده از انرژی‌های نو و تجدیدپذیر

۱۰- توسعه مبادلات منطقه‌ای برق:

۱۰-۱- برقراری مناسبات قابل اتکا و شفاف در هزینه‌های سوخت و محیط‌زیست برای تولید برق صادراتی

۱۰-۲- حمایت از بخش خصوصی برای توسعه تجارت منطقه‌ای برق با توجه به بازارهای هدف و متناسب با ارزش افزوده ملی

۱۰-۳- افزایش ظرفیت تبادل برق با کشورهای منطقه و رفع موانع توسعه ظرفیت‌های تبادل سنکرون، متناسب با استانداردهای جهانی

۱۰-۴- اعطای مجوز صادراتی به تولیدکنندگان برق از منابع انرژی نو و تجدیدپذیر

۱۱- کاهش تلفات در شبکه‌های برق، در جهت نیل به سطح بهینه:

۱۱-۱- اصلاح مقررات و ضوابط و توسعه سامانه‌های مناسب جهت جلوگیری از استفاده غیرمجاز از برق در شبکه‌های فشار ضعیف

۱۱-۲- استقرار سازوکار اقتصادی- تجاری در فعالیتهای کاهش تلفات و هوشمندسازی شبکه

۱۱-۳- هماهنگی در طراحی و توسعه شبکه‌های فوق توزیع و توزیع برق

۱۱-۴- اصلاح معماری شبکه‌های توزیع

۱۱-۵- مدیریت بهینه سطح روشنایی معابر در طول مدت شبانه‌روز

۱۲- ارتقاء و توسعه نظام ارتباط و پاسخ‌گویی مناسب به نیازها و انتظارات ذی‌نفعان و بهبود شاخص‌های کیفیت خدمات به منظور احقاق حقوق شهروندی، تکریم مردم و ارتقاء

رضایت آنان

۱۳- ارتقاء سطح کارآمدی و امنیت اطلاعات در بخش:

۱۳-۱- استفاده بهینه از دستاوردهای نوین فناوری اطلاعات جهت حفظ امنیت و پایداری

منابع اطلاعاتی و سیستم‌های عملیاتی صنعت برق

۱۳-۲- استفاده بهینه از ظرفیت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات صنعت برق جهت

ارائه خدمات قابل دسترس از راه دور

۱۳-۳- ایجاد ارتباط ساختاری مناسب بین مراکز تصمیم‌سازی و بخش فناوری اطلاعات

۱۳-۴- استقرار و توسعه سیستم‌های یکپارچه اطلاعات مدیریت

۱۳-۵- توسعه نرم‌افزارها و بانک‌های اطلاعاتی

۱۳-۶- تقویت و توسعه زیرساخت‌های مخابراتی صنعت برق جهت پاسخ‌گویی به

نیازهای روزافزون حیاتی و اختصاصی این صنعت

- ۱۴- سازگاری زیست محیطی و ارتقاء ایمنی در فعالیت‌های صنعت برق:
- ۱۴-۱- ارتقاء سطح ایمنی و سلامتی شهروندان در مقابل خطرات و مسائل زیست‌محیطی صنعت برق
- ۱۴-۲- الزامی نمودن نصب سیستم زمین در کلیه تأسیسات صنعت برق و مشترکین
- ۱۴-۳- ارتقاء و توسعه نظام بهداشت، ایمنی و محیط زیست (HSE)
- ۱۴-۴- تهیه طرح جامع زیست‌محیطی فعالیت‌های صنعت برق
- ۱۴-۵- ایجاد سامانه‌های پایش و کنترل آثار زیست‌محیطی بخش
- ۱۵- تقویت قدرت بازدارندگی و کاهش آسیب‌پذیری بخش با رویکرد استمرار ارائه خدمات:
- ۱۵-۱- آگاه‌سازی و توسعه فرهنگ مقابله با بحران
- ۱۵-۲- طراحی و پیاده‌سازی نظام‌های پدافند غیرعامل و مدیریت بحران و خطرپذیری (ریسک)

- ۱۵-۳- برقراری تعادل منطقه‌ای بین عرضه و تقاضای برق و ایجاد شبکه‌های حلقوی
- ۱۵-۴- تنوع‌بخشی به منابع اولیه انرژی و فناوری‌های تولید برق
- ۱۵-۵- حصول اطمینان از تأمین سوخت نیروگاه‌ها
- ۱۶- توسعه نظام مدیریت پروژه و مهندسی ارزش در طرح‌ها و پروژه‌های صنعت برق
- ۱۷- به‌روز کردن قوانین مربوط به صنعت برق به‌ویژه برای مدیریت بهینه حریم تأسیسات و شبکه‌ها
- ۱۸- اصلاح و ارتقاء نظام ارزیابی عملکرد کارکنان، مدیران و سازمان با رویکرد توسعه نظام مدیریت عملکرد بر مبنای برنامه استراتژیک بخش

مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای
بخش آموزش، پژوهش و فناوری

مأموریت بخش آموزش، پژوهش و فناوری

وزارت نیرو در بخش آموزش، پژوهش و فناوری عهده‌دار ارتقاء دانش و مهارت‌های منابع انسانی، توسعه پژوهش و فناوری، افزایش آگاهی‌های عمومی و خلاقیت و نوآوری در راستای تأمین نیازهای صنعت آب و برق است.

این بخش با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت، نظارت و تکیه بر منابع انسانی توانمند و متعهد به عنوان اصلی‌ترین سرمایه و با توسعه و به‌کارگیری روش‌های نوین در فعالیتهای علمی، نظام مدیریت دانش و تعامل شبکه‌ای با نهادهای فعال در صنعت آب و برق، به‌ویژه در حوزه‌های فنی، مدیریتی و اقتصادی، در راستای توسعه پایدار اقدام می‌نماید.

چشم‌انداز بخش آموزش، پژوهش و فناوری

وزارت نیرو در بخش آموزش، پژوهش و فناوری با برخورداری از مدیریت دانش محور و ظرفیت‌های غنی مغزافزایی، نرم‌افزاری، سخت‌افزاری و سازمانی و مشارکت مؤثر بخش غیردولتی، در حوزه‌های سرمایه‌های انسانی متخصص و کارآمد و توسعه دانش و فناوری در صنعت آب و برق سرآمد در منطقه خواهد بود.

راهبردی‌های بخش آموزش، پژوهش و فناوری

- ۱- استقرار و ارتقاء نهاد و نظام سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و راهبری مؤثر آموزش، پژوهش و فناوری صنعت آب و برق و ایفای نقش مؤثر در مراجع مرتبط
- ۲- تنوع بخشی به منابع مالی داخلی و خارجی بخش از طریق ایجاد بستر قانونی، تخصیص درصدی از درآمدهای عملیاتی و بودجه عمرانی و خریدهای خارجی و صدور خدمات، مدیریت بهینه هزینه‌ها، ارتقاء بهره‌وری و تسهیلات حمایتی
- ۳- افزایش تعامل بخش با صنعت آب و برق و ارتقاء توان پاسخ‌گویی به تحولات محیطی و نیازهای صنعت و معرفی کارآمد بخش
- ۴- ارتقاء جایگاه مادی و معنوی متخصصان بخش
- ۵- تجاری‌سازی و مأموریت‌گرا کردن پژوهش و حمایت از مالکیت معنوی و تولیدکنندگان دانش فنی

۶- توسعه و حضور فعال تر در بازار داخلی و خارجی خدمات آموزشی، پژوهشی و فناوری بخش از طریق:

۶-۱- برقراری نظام‌های کنترل و قانونی به منظور الزام پیمانکاران و مشاوران به رعایت استانداردها و استفاده از منابع انسانی آموزش دیده و دارای گواهی صلاحیت

۶-۲- حضور فعال بخش در قراردادهای بین‌المللی صنعت آب و برق

۶-۳- معرفی دانش فنی و ثبت و فروش حق امتیاز

۶-۴- تقویت توانمندی‌ها و مهارت‌های بازاریابی و بازاریابی به منظور معرفی ظرفیت‌های بخش و حضور مؤثر در بازار

۷- توسعه همکاری‌های مشترک با سازمان‌های مردم‌نهاد و مراکز علمی و پژوهشی داخلی و خارجی از طریق:

۷-۱- تعریف و اجرای پروژه‌های تحقیقاتی ملی و بین‌المللی مشترک

- ۷-۲- توسعه و انتقال فناوری
- ۷-۳- ایجاد مراکز پژوهشی منطقه‌ای و بین‌المللی
- ۷-۴- ایجاد و توسعه شبکه‌های ارتباطی با پارک‌های علمی و فناوری
- ۷-۵- تأسیس مراکز مشترک آموزشی در منطقه
- ۸- به‌هنگام‌سازی آموزش‌های مرتبط با فناوری‌های جدید
- ۹- ایجاد نظام پایش تحولات علمی و فناوری مرتبط با صنعت در سطح بین‌الملل
- ۱۰- ایفای نقش مؤثر در نقشه راه فناوری‌های جدید و انتقال و بومی‌سازی آنها
- ۱۱- توسعه آموزش، پژوهش و فناوری در زمینه زیست‌محیطی، اجتماعی، مدیریتی، مصرف بهینه، رعایت استانداردها و ایمنی مرتبط با صنعت آب و برق
- ۱۲- طراحی و استقرار نظام‌های کنترل و تعالی سازمانی در سطح واحدها و پروژه‌های آموزش، پژوهش و فناوری

۱۳- بسترسازی و حمایت از توسعه بخش‌های غیردولتی فعال در حوزه آموزش، پژوهش و فناوری

۱۴- تسهیل و تقویت فرآیند تبدیل دانش ضمنی به دانش آشکار از طریق اعمال مدیریت دانش و توسعه مدیریت دانش محور در صنعت آب و برق

۱۵- ایجاد تسهیلات جهت حضور مؤثر و عضویت اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش در مجامع و نهادهای بین‌المللی

۱۶- توسعه و تقویت مستمر سخت‌افزاری و نرم‌افزاری مراکز آموزشی و تحقیقاتی صنعت آب و برق

۱۷- توسعه و تعمیق آموزش و پژوهش فناوری‌های کلیدی

۱۸- توسعه شبکه خبرگان، نخبگان و متخصصین (حقیقی و حقوقی)

- ۱۹- ارتقاء آگاهی‌های عمومی مرتبط با حوزه‌های تخصصی صنعت آب و برق به ویژه اصلاح الگوی مصرف
- ۲۰- بسترسازی برای بروز خلاقیت و نوآوری از طریق بکارگیری نظام‌ها، آموزش‌ها و ابزارهای مرتبط و حمایت از نوآوران

مأموریت، چشم‌انداز و راهبردهای بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

مأموریت بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

بخش پشتیبانی صنعت آب و برق با بهره‌گیری از دانش و فناوری‌های روز دنیا عهده‌دار مدیریت تأمین و توسعه بازار کالاها، تجهیزات، خدمات مشاوره‌ای و پیمانکاری در این صنعت می‌باشد.

وزارت نیرو در این بخش با سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و نظارت و با ایجاد بستر مناسب برای حضور مؤثر بخش غیردولتی، صنعت آب و برق کشور را در راستای تحقق اهداف خود یاری رسانده و از این طریق حقوق کلیه ذی‌نفعان را رعایت می‌نماید.

این بخش فعالیت‌های خود را از گستره ملی به سطح بین‌المللی و به ویژه بازارهای منطقه گسترش داده و با بهره‌گیری کارآمد از منابع انسانی متعهد و متخصص در بخش‌های دولتی و غیردولتی مسئولیت خویش را در قبال رشد اقتصادی، توسعه زیرساخت‌ها و کارآفرینی ایفا می‌نماید.

چشم‌انداز بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

وزارت نیرو در بخش پشتیبانی صنعت آب و برق در صدد است تا با بهره‌مندی از مدیریت کارآمد در بخش‌های دولتی و غیردولتی و با تأکید بر خوداتکایی به‌گونه‌ای عمل کند که کشور در تولید تجهیزات و خدمات فنی و مهندسی سرآمد منطقه باشد.

راهبردی‌های بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

- ۱- حمایت از بخش خصوصی در جهت توسعه، تنوع، ارتقاء کیفیت و کاهش قیمت تمام شده کالاها و خدمات تولیدی و نیل به خوداتکائی افزون‌تر کشور در صنعت آب و برق
- ۲- تنوع‌بخشی و افزایش منابع مالی بخش از طریق ایجاد بستر قانونی و جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی
- ۳- تشویق و ترغیب بخش خصوصی به منظور توسعه سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های پشتیبانی صنعت آب و برق و افزایش مشارکت آن بخش متناسب با اولویت‌های وزارت نیرو
- ۴- استقرار ساختار سازمانی مناسب برای بخش پشتیبانی صنعت آب و برق در ساختار کلان وزارت نیرو به منظور اعمال مدیریت یکپارچه و منسجم
- ۵- توسعه صادرات کالاها و خدمات فنی و مهندسی صنعت آب و برق

- ۶- استفاده از ظرفیت‌های قانونی به منظور مشارکت با بخش خصوصی در فناوری‌های نوین و سرمایه‌گذاری‌های پرخطر مورد نیاز صنعت آب و برق
- ۷- جهت‌گیری به سمت تبدیل اعتبارات طرح‌ها به وجوه اداره شده و اعطاء تسهیلات به بخش خصوصی جهت خروج دولت از فعالیت‌های تصدی‌گری
- ۸- ایجاد تعادل منطقی بین تولید داخلی و واردات کالاها و خدمات مورد نیاز به منظور ارتقاء فن‌آوری، کیفیت کالا و خدمات، کارائی و خوداتکائی بنگاه‌های بخش پشتیبانی
- ۹- توسعه رقابت و جلوگیری از شکل‌گیری انحصار در صنایع پشتیبانی بخش آب و برق
- ۱۰- حمایت از انتقال و بومی‌سازی فناوری‌های نو مورد نیاز و به‌کارگیری فناوری‌های دارای مزیت نسبی بالا
- ۱۱- جذب مشارکت خارجی به صورت سرمایه‌گذاری مشترک با هدف روزآمدی مستمر فناوری، توسعه بازار، ارتقاء مدیریت و مشارکت با دارندگان نشان‌های تجاری معتبر

- ۱۲- ارتقاء همکاری، همگرایی و هم‌افزایی بین بخش پشتیبانی، مراکز علمی و تحقیقاتی داخلی و خارجی و صنعت آب و برق
- ۱۳- تدوین و اعمال استانداردهای اجباری ارتقاء کیفیت محصول و برقراری نظام کنترل کیفی و تضمین
- ۱۴- تقویت مولفه‌های رقابت‌پذیری ملی و بین‌المللی در بخش با استفاده از مزیت‌های نسبی و خلق مزیت‌های رقابتی پایدار
- ۱۵- شناسایی ظرفیت‌ها و روش‌های جدید برای تأمین کالاها و خدمات مورد نیاز صنعت آب و برق برای شرایط اضطراری و ویژه
- ۱۶- تأسیس بانک تخصصی غیردولتی صنعت آب و برق
- ۱۷- توسعه نظام سنجش و پایش رضایت مشتریان و ذی‌نفعان در سطح ملی و بازارهای صادراتی

۱۸- کمک به ایجاد و توسعهٔ تشکل‌های بخش خصوصی / صنعتی و همکاری و تقویت آنان در امر بازاریابی بین‌المللی و توسعهٔ صادرات

۱۹- استقرار و توسعهٔ نظام ارزیابی عملکرد تولیدکنندگان، پیمانکاران و مشاوران

۲۰- کمک به ارتقاء فرهنگ مصرف بهینه با افزایش بهره‌وری تجهیزات صنعت آب و برق

۲۱- استقرار و توسعهٔ سیستم‌های یکپارچه اطلاعات مدیریت در بخش پشتیبانی صنعت آب و برق

